

Warbixinta Biyaha La Cabbo 2022

Warbixintani waxay ka kooban tahay macluumaad muhiim ah oo ku saabsan biyahaaga aad cabto. Cid ha kuu tarjunto, ama la hadal cid fahmaysa.

Información importante. Si no la entiende, haga que alguien se la traduzca ahora.

Warbixintan waxay wadataa macluumaad muhiim ah ee la xiriira biyaha aad cabtid. Cid ha kuu tarjunto ama la hadl cid fahmaysa.

Samaynta Biyo La Cabbo oo Ammaan ah

Biyaha aad cabto waxay ka yimaadaan isha biyaha ee sare: biyaha laga soo iibsaday Minneapolis.

Columbia Heights waxay si adag uga shaqeysaa inay ku siiso biyo ammaan ah oo la isku halleyn karo oo la cabbo oo buuxiya shuruudaha tayada biyaha federaalka iyo gobolka. Ujeeddada warbixintan ayaa ah in aan idiin soo gudbiyo macluumaadka ku saabsan biyaha aad cabto iyo sida loo ilaaliyo kheyraadka biyaha ee qiimaha leh.

La xidhiidh Jim Hauth, Korjoogaha Adeegyada Aasaasiga ah, lambarkan 763-706-3711 ama jhauth@columbiaheightsmn.gov haddii aad wax su'aalo ah ka qabto biyaha la cabbo ee Columbia Heights. Waxa kale oo aad waydiin kartaa macluumaad ku saabsan sida aad uga qayb qaadan karto go'aamada saamaynaya tayada biyaha.

Wakaaladda Ilaalinta Deegaanka ee Mareykanka ayaa dejisa heerarka biyaha la cabbo ee ammaanka ah. Heerarkan ayaa xaddidaya xaddiga wasakhaysan ee loo oggol yahay biyaha la cabbo. Tani waxay hubinaysaa in biyaha tuubada ay ammaan u yihiin inay cabbaan dadka intooda badan. Maamulka Cuntada iyo Dawooyinka ee Maraykanka ayaa nidaamiya xaddiga wasakhawga qaarkood ee ku jira biyaha dhalada ah. Biyaha dhalada ah waa inay bixiyaan ilaalin caafimaad oo la mid ah tan biyaha tuubada ee dadweynaha.

Drinking water, including bottled water, may reasonably be expected to contain at least small amounts of some contaminants. Biyaha la cabbo, oo ay ku jiraan biyaha dhalada, ayaa la filayaa inay ku jiraan ugu yaraan xaddi yar oo wasakhaysan. Jiritaanka wasakhdaasi qasab maaha inay tilmaamayso in biyuhu khatar caafimaad leeyihiin. Macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan wasakhawga iyo saameynta caafimaad ee

suurtagalka ah waxaa laga heli karaa adiga oo wacaya Khadka Badbaadada ah ee Biyaha la cabbo ee Wakaaladda Ilaalinta Deegaanka 1-800-426-4791.

Ilaaha Biyaha La Cabbo

Biyaha dhulka hoostiisa ayaa keena 75 boqolkiiba biyaha la cabbo ee Minnesota, waxaana laga helaa biyo mareenada hoose ee dhulka. Biyaha oogada sare waxay keenaan 25 boqolkiiba biyaha la cabbo ee Minnesota, waana biyaha harooyinka, webiyada, iyo durdurrada ka sarreeya oogada dhulka. Wasakhda waxay ka soo gaadhi kartaa ilaha biyaha laga cabbo deegaanka dabiiciga ah iyo hawl maalmeedka dadka. Waxa jira shan nooc oo wasakh ah oo ku jira ilaha biyaha la cabbo.

Wasakhda ili-maqabatayga sida fayrasyada, bakteeriyada, iyo dulinnada. Ilaaha waxaa ka mid ah bulaacadaha, hababka wasakhawga, shaqooyinka xoolaha iyo beeraha, xayawaanka rabaayada ah, iyo duurjoogta.

Wasakhda aan noolaha ahayn waxaa ka mid ah milixda iyo biraha laga helo ilaha dabiiciga ah (sida dhagaxa iyo ciidda), soosaarka saliidda iyo gaasta, shaqooyinka macdan qodista iyo beeraha, biyaha dabaylaha ee magaalooyinka, iyo daadinta biyaha wasakhda ah.

Sunta cayayaanka iyo sunta beeraha waa kiimikooyin loo isticmaalo in lagu dhimo ama lagu dilo dhirta iyo cayayaanka aan la rabin. Ilaaha waxaa ka mid ah beeraha, biyaha dabaylaha ee magaalada, iyo guryaha ganacsiga iyo guryaha la dego.

Wasakhda kiimiko ee dabiiciga ah waxaa ka mid ah isku-dhisyo dabiici ah oo la sameeyay iyo kuwo dabacsan. Ilaaha waxaa ka mid ah hababka warshadaha iyo soosaarka batroolka, xarumaha shidaalka, biyaha dabaylaha ee magaalada, iyo hababka ururinta wasakhda.

Radioactive contaminants wasakhawga shucaaca sida radium, thorium, iyo isotopes uranium waxay ka yimaadaan ilo dabiici ah (tusaale, gaaska radon ee carrada iyo dhagaxa), shaqooyinka macdanta, iyo soosaarka saliidda iyo gaasta.

Waaxda Caafimaadka ee Minnesota waxay ku siinaysaa macluumaadka ku saabsan isha(laha) biyaha la cabbo ee qiimaynta isha biyaha, oo ay ku jiraan:

- Sida Columbia Heights u ilaalinayso isha aad biyaha ka cabto;
- Khataraha ku dhow oo ku wajahan ilaha biyaha aad ka cabto;
- Sida fudud ee biyaha iyo wasakhdu ay uga guuri karaan oogada dhulka una gaadhi karaan ilaha biyaha laga cabbo, iyadoo lagu saleynayo qaabka dhulka ee dabiiciga ah iyo habka ceelasha loo dhisay.

Ka hel qiimaynta isha aad biyaha ka cabto halkan [Qiiimaynta Isha Biyaha \(https://www.health.state.mn.us/communities/environment/water/swp/swa.html\)](https://www.health.state.mn.us/communities/environment/water/swp/swa.html) ama wac 651-201-4700 inta udhaxaysa 8:00 a.m. iyo 4:30 p.m., Isniin ilaa Jimce.

laakiin ma xakamayn karto qalabka tuubooyinka ee loo isticmaalo dhismayaasha gaarka ah.

Hoos ka akhri si aad u barato sida aad iskaga ilaalin karto macdanta leedh ee biyaha la cabbo.

1. Biyuhu ha socdaan ilaa 30-60 ilbiriqsi kahor inta aanad u isticmaalin cabbitaanka ama wax karinta haddii biyaha aan la furin wax ka badan lix saacadood. Haddii aad leedahay khadka adeegga leedh, waxaad u baahan kartaa inaad u oggolaato biyuhu inay wakhti dheer socdaan. Khadka adeegga waa tuubada dhulka hoostiisa mara ee ka keenta biyaha tuubada weyn ee biyaha ee wadada hoosteeda ilaa gurigaaga.

Waxaad ku ogaan kartaa haddii aad isticmaasho khadka adeegga leedh markaad la xidhiidho nidaamka biyaha ee dadweynaha, ama waxaad ka hubin kartaa adigoo raacaya tallaabooyinkan: <https://www.mprnews.org/story/2016/06/24/npr-find-lead-pipes-in-your-home>

Sida kaliya ee lagu ogaan karo in macdanta leedh ay yaraatay markaad furtay biyaha waa inaad ku hubiso baadhitaan. Haddii biyaha aad furtay aanay hoos u dhigin macdanta leedh, ka fikir fursado kale si aad u yarayso soo-gaadhistaada.

2. U isticmaal biyo qabow cabbitaanka, samaynta cuntada, iyo samaynta caanaha ilmaha. Biyaha kulul waxay ka soo daayaan tuubooyinka leedh badan tuubooyinka marka loo eego biyaha qabow.

3. Baadh biyahaaga. Inta badan, furitaanka biyaha iyo u isticmaalka biyaha qabow cabbitaanka iyo karinta waa inay hoos u dhigaan heerka macdanta leedh ee ku jirta biyahaaga la cabbo. Haddii aad weli ka welwelsan tahay macdanta leedh, u diyaari shaybaar si aad u baadho biyaha tuubadaada. Baadh biyahaaga waa muhiim haddii carruurta yaryar ama haweenka uurka leh ay cabbaan biyaha tuubadaada.

- La xidhiidh Waaxda Caafimaadka Minnesota ee shaybaadhka la aqoonsan yahay si aad u hesho weel muunad ah iyo tilmaamo ku saabsan sida muunad loo soo gudbiyo: [Environmental Laboratory Accreditation Program \(https://eldo.web.health.state.mn.us/public/accreditedlabs/labsearch.seam\)](https://eldo.web.health.state.mn.us/public/accreditedlabs/labsearch.seam) Waaxda Caafimaadka ee Minnesota ayaa kaa caawin karta inaad fahamto natiijada baadhitaankaaga.

4. Dawee biyahaaga daawee biyahaaga haddii baadhitaanku muujiyo in biyahaagu leeyihiin heerar sare oo macdanta leedh ah kadib markaad furto biyaha.

Ka akhri wixii ku saabsan qaybaha daawaynta biyaha:

Point-of-Use Water Treatment Units for Lead Reduction

(<https://www.health.state.mn.us/communities/environment/water/factsheet/hometreatment.html>)

Wax badan ka ogow:

- Booqo Macdanta Leedh ee Ku Jirta Biyaha La Cabbo (<https://www.health.state.mn.us/communities/environment/water/contaminants/lead.html>)
- Booqo Macluumaad Aasaasi ah oo ku Saabsan Macdanta Leedh ee Ku Jirta Biyaha La Cabbo (<http://www.epa.gov/safewater/lead>)
- Ka wac Khadka Degdegga ah ee Biyaha La-cabbo ee EPA lambarkan 1-800-426-4791. Si aad u ogaato wax ku saabsan sida loo dhimo soo gaadhistaada macdanta leedh ee ilaha kale ee aan ahayn biyahaaga la cabbo, booqo Ilaha Caanka ah (<https://www.health.state.mn.us/communities/environment/lead/fs/common.html>).

Dadka qaar ayaa u nuglaan kara wasakhawga biyaha la cabbo marka loo eego dadweynaha guud. Dadka leh difaaca hooseeya sida dadka kansarka qaba ee qaata kemotharabi, dadka lagu tallaalay xubinta taranka, dadka qaba HIV/AIDS-ka ama cilladaha habka difaaca jirka, qaar ka mid ah waayeelka, iyo dhallaanka ayaa si gaar ah khatar ugu jira infekshannada. Uurjiifka soo koraya iyo sidaas darteed haweenka uurka leh ayaa sidoo kale u nuglaan kara wasakhawga biyaha la cabbo. Dadkan ama daryeelayaashoodu waa inay raadiyaan talo ku saabsan biyaha la cabbo adeeg bixiyayaasha daryeelka caafimaadka. Tilmaamaha EPA/Xarumaha Xakamaynta Cudurada (CDC) ee ku saabsan hababka ku habboon ee lagu yareeyo khatarta caabuqa *Cryptosporidium* iyo wasakhawga kale ee noolaha yaryar ah ayaa laga heli karaa khadka tooska ah ee biyaha la cabbo ee badbaadada leh at 1-800-426-4791.

Caafimaadka ee Minnesota Aasaasiyaadka Korjoogtaynta iyo Baadhista Biyaha La Cabbo ee Minnesota

(<https://www.health.state.mn.us/communities/environment/water/factsheet/sampling.html>)

Sida loo Akhriyo Shaxanka Tayada Biyaha

Shaxannada hoose waxay muujinayaan wasakhda aan helnay sannadkii hore ama markii ugu dambeysay ee aanu muunad ka qaadnay wasakhda. Waxay sidoo kale muujinayaan heerarka wasakhda iyo xadka

Wakaaladda Ilaalinta Deegaanka. Waxaha aan tijaabinay balse aanan helin kuma jiraan shaxannada.

Waxaanu muunad ka qaadnay qaar ka mid ah wasakhda wax ka yar hal mar sannadkii sababtoo ah heerkooda biyaha lama filayo inay isbeddelaan sannadba sannadka ka dambeeya. Haddii aan helnay mid ka mid ah wasakhdan markii ugu dambeysay ee aan tijaabinay, waxaan ku darnay shaxannada hoose oo leh taariikhda la ogaaday.

Waxa laga yaabaa in aanu samaynay korjoogtaynta dheeraad ah oo la xiriiirta wasakhda oo aan lagu darin Xeerka Biyaha La Cabbo ee Badqaba. Si aad u codsato koobiga natiijooyinkan, ka wac Waaxda Caafimaadka ee Minnesota lambarkan 651-201-4700 inta u dhaxaysa 8:00 a.m.. iyo 4:30 p.m., Isniin ilaa Jimce.

Sharraxaadda Xaaladaha Gaarka ah ee Natiijada ugu Sarreysa iyo Celceliska

Wasakhda qaarkood si joogto ah ayaa loola socdaa sannadka oo dhan oo rogid (ama dhaqaajin) celcelis sannadle ah ayaa loo isticmaalaa si loo maareeyo u hoggaansanaanta. Celcelisnaan awgeed, waxaa jira waqtiyo kala duwanaanshaha Natiijooyinka Baadhista la ogaaday ee sanadka kalandarka ay ka hooseeyaan celceliska ugu sarreeya ama Natiijooyinka Baadhista kali ah ee ugu sarreeya, sababtoo ah waxay dhacday sannadkii hore.

Qeexitaanno

- **AL (Heerka Waxqabadka):** Cufsanaanta wasakhda, ee haddii la dhaafo, kicisa daawaynta ama shuruudaha kale ee nidaamka biyuhu ay tahay inuu raaco.
- **EPA:** Wakaaladda Ilaalinta Deegaanka
- **MCL (Heerka Wasakhda ee ugu Sarreeya):** Heerka ugu sarreeya ee wasakhda ee loo oggol yahay biyaha la cabbo. MCLs waxaa loo dejiyay inay ku dhow yihiin MCLG-yada sida ugu macquulsan iyadoo la isticmaalayo tiknoolajiyadda daaweynta ee ugu fiican ee la heli karo.
- **MCLG (Hadafka Heerka Wasakhda ee ugu Sarreeya):** Heerka wasakhda biyaha la cabbo ee ka hooseeya taas oo aan la ogeyn ama la filayo khatar caafimaad. MCLG-yadu waxay ogolaadaan xadka badbaadada.
- **MRDL (Heerka jeermis-dilka haraaga ee ugu sarreeya):** Heerka ugu sarreeya ee jeermis-dilka ee loo oggol yahay biyaha la cabbo. Waxaa jira cadeymo lagu qanci karo oo sheegaya in ku darida jeermis-dilka ay lagama maarmaan u tahay xakameynta wasakhawga noolaha yaryar.

- **MRDLG (Hadafka heerka jeermis-dilka haraaga ee ugu sarreeya):** Heerka jeermis-dilka biyaha la cabbo ee ka hooseeya taas oo aan la ogeyn ama la filayo khatar caafimaad. MRDLGs kama tarjumayso faa'iidooyinka isticmaalka jeermiska dilaha si loo xakameeyo wasakhawga noolaha yaryar.
- **N/A (Lama dabaqi karo):** Ma khusayso.
- **ppb (qaybaha bilyankiiba):** Hal qayb halkii bilyan oo biyo ah waxay la mid tahay hal dhibic hal bilyan oo dhibcod oo biyo ah, ama qiyaastii hal dhibic oo barkadda dabaasha ah. ppb waxay la mid tahay mikroqram halkii litir ($\mu\text{g/l}$).
- **ppm (qaybaha milyankiiba):** Hal qayb halkii milyan waxay la mid tahay hal dhibic hal milyan oo dhibcod oo biyo ah, ama qiyaastii hal koob oo barkadda dabaasha ah. ppm waxay la mid tahay milligaraamyada litirkiiba (mg/l).
- **PWSID:** Aqoonsiga nidaamka biyaha ee dadweynaha.

Warbixinta Tayada Biyaha ee Magaalada Minneapolis 2022

<https://www.minneapolis.gov/publicworks/water/CCR>

SHAXANKA XOGTA TAYADA BIYAHA

Natijoooyinka Korjoogtaynta – Walxaha La Maamulay

LEEDH IYO KOBAR – Laga baadhay tuubooyinka macaamiisha.

Wasakhda (Taariikhda, haddii muunad laga qaaday sannadkii hore)	Hadafka Saxda ah ee EPA (MCLG)	Heerka Waxqabadka ee EPA	90% Natijoooyinka Waxay ka Yaraayeen	Tirada Guryaha ee Leh Heerar Sare	Dilaac	Ilaha Caadiga ah
Leedh	0 ppb	90% guryuhu way ka yar yihiin 15 ppb	<2 ppb	0 ka mid ah 31	MAYA	Daxalka tuubooyinka guriga.
Kobar	0 ppm	90% guryuhu way ka yar yihiin 1.3 ppm	0.05 ppm	0 ka mid ah 31	MAYA	Daxalka tuubooyinka guriga.

WASAKHDA LA XIRIIRTA NADIIFIYAYAASHA – Laga baadhay biyaha la cabbo.

Walaxda (Taariikhda, haddii muunad la qaaday sannadkii hore)	Hadafka ugu fiican ee EPA (MCLG ama MRDLG)	Xadka EPA (MCL ama MRDL)	Celceliska ugu Sarreeya ama Natijada Baadhista Kelida ah ee ugu Saraysa	Heerka Natijoooyinka Baadhista La Oggaaday	Dilaac	Ilaha Caadiga ah
Wadarta Trihalomethaneska (TTHMs)	N/A	80 ppb	17.9 ppb	9.40 - 21.30 ppb	MAYA	Maxsuulka jeermis-dilka biyaha la cabbo.
Wadarta Asiidha Haloacetic (HAA)	N/A	60 ppb	21.4 ppb	10.90 - 31.30 ppb	MAYA	Maxsuulka jeermis-dilka biyaha la cabo.
Wadarta Koloriin	4.0 ppm	4.0 ppm	2.64 ppm	1.48 - 3.19 ppm	MAYA	Wax lagu daro biyaha si loo xakameeyo ili-maqabatayga.

Wadarta HAA waxaa looga jeedaa HAA5

Yaree Dibu-noqoshada Meelaha Isku-tallaabta ah

Bakteeriyada iyo kiimikooyinka waxay ka geli karaan biyaha la cabbo ilaha biyaha wasakhaysan habka loo yaqaan dibu-noqoshada. Dibu-noqoshada waxay ku dhacdaa meelaha isku xidha ee u dhexeeya biyaha la cabbo iyo agabka biyaha aan la cabbin (isku-xidhka isku-tallaabta) sababtoo ah kala duwanaanshaha cadaadiska biyaha.

Tusaale ahaan, haddii qofku uu ku buufiyo sunta beeraha tuubada beerta, sunta beertu waxay geli kartaa tuubooyinka guriga kadibna waxay geli kartaa agabka biyaha la cabbo. Tani waxay dhici kartaa haddii cadaadiska biyaha ee tuubada uu ka weyn yahay cadaadiska biyaha ee tuubooyinka guriga.

Milkiilayaasha hantida ayaa kaa caawin kara kahortagga dibu-noqoshada. Fiiro gaar ah u yeelo isku-xirnaanta, sida tuubooyinka beerta.

Waaxda Caafimaadka ee Minnesota iyo Ururka Shaqada Biyaha ee Maraykanka waxay ku talinayaan kuwan soo socda:

- Ha ku dhex ridin tuubooyinka baaldiyada, barkadaha, tubbada, ama suxuunta.
- Ka ilaali dhamaadka tuubooyinka wasakhda suurtagalka ah.
- Ha isticmaalin buufin adigoon haysan qalabka kahortagga dibu-noqoshada. Ku dheji qalabkan tuubooyinka dunta leh. Aaladaha noocan ah waa kuwo aan qaali ahayn waxaana laga heli karaa dukaamada qalabka.
- Isticmaal tuubiste shati leh si aad ugu rakibto qalabka kahortagga dibu-noqoshada.
- Ilaali farqiga hawada u dhexeeya meelaha daloolada tuubada iyo dareerayaasha. Farqiga hawadu waa meel bannaan oo toosan oo u dhaxaysa meeshay biyahu ka soo baxaan iyo heerka daadka ee qalabka wax lagu dhejiyo (tusaale bannaanka u dhexeeya tuubada gidaarka ku rakiban iyo cidhifka saxanka). Waa in ay ahaataa ugu yaraan laba jeer dhexroorka meesha laga soo geliyo biyaha, iyo ugu yaraan hal inji.

Milkiilayaasha hantida ganacsigu waa inay dejiyaan qorshe lagu biyo raacinayo ama lagu nadiifinayo nidaamyada biyaha si loo yareeyo khatarta ah inay wasakhdu gaadho meelaha aan wasakhda lahayn.

Daaweynta Biyaha Guriga

Inta badan dadka reer Minnesota, hadday ka cabbaan qalabka biyaha dadweynaha ama ceelka gaarka ah, waxay haystaan biyo ay cabbaan oo aan u baahnayn daaweyn caafimaad. Qaybaha daaweynta biyaha ayaa ugu fiican hagaajinta tayada jireed ee biyaha - dhadhanka, midabka, ama urta.

Ma jiro hab daaweyn oo keliya oo ka saari kara dhammaan walxaha biyaha ku jira. Haddii aad go'aansato inaad rakibto unug lagu daweyno biyaha guriga, dooro unug shahaado haysta oo calaamadeysan si loo yareeyo ama meesha looga saaro shay'aga aad ka walaacsan tahay. Haddii ay jiraan wax ka badan hal shay oo aad rabto in aad ka saarto biyahaaga, waxaad u baahan kartaa inaad ku darto dhawr hab oo daawaynta ah oo hal nidaam ah.

Xataa hababka daawaynta ee si fiican loo nashqadeeyay way fashilmi karaan. Waa inaad sii wadataa inaad tijaabiso biyahaaga cabbitaanka kadib markaad rakibto qayb daawaynta ah. Dhammaan qaybaha daaweynta biyaha guriga waxay u baahan yihiin dayactir joogto ah si ay si sax ah ugu

shaqeeyaan. Dayactirka joogtada ah waxaa ka mid noqon kara beddelka filtarrada, jeermi-dilista unugga, ama nadiifinta cabbirka dhismaha. Had iyo jeer rakib, nadiifi, oo ilaali qaybta daawaynta sida waafaqsan talooyinka soo-saaraha.

Ka Digtoonow Khiyaannada Daaweynta Biyaha

Sheegashada beenta ah, garoommada iibka ee khiyaanada leh, ama xeeladaha cabsida ayaa ay adeegsadeen shirkadaha biyaha ee sifaynta qaarkood. Qof kastaa wuxuu xaq u leeyahay inuu go'aansado waxa u roon naftiisa iyo qoyskiisa, waxaadna dooran kartaa inaad ku rakibto daawayn dheeri ah si aad hoos ugu dhigto heerarka wasakhaysan ee welwelka soo baxaya, koloriin, iyo kiimikooyinka kale ee biyahaaga ku jira. Si kastaba ha ahaatee, waa inaad ka taxadartaa iibsashada habka daaweynta biyaha. Haddii aad ka fekereyso iibsashada nidaamka daaweynta biyaha guriga, fadlan ka akhri talooyinka Waaxda Caafimaadka ee Minnesota onlayn halka Digniin: Ka Digtoonow Khiyaannada Daaweynta Biyaha (<https://www.health.state.mn.us/communities/environment/water/factsheet/beware.html>)

Naga Caawi Ilaalinta Khayraadkeena Ugu Qaalisan – Biyaha

Qiimaha Biyaha

Biyaha la cabbaa waa kheyraad qaali ah, haddana inta badan waxaynu u qaadannaa si fudud.

Taariikhda oo dhan, ilbaxnimooyinku waxay kor u kaceen oo hoos u dhaceen iyada oo ku salaysan helitaanka biyo badan oo ammaan ah. Taasi waa siday maanta tahay xaaladdu. Biyuhu waa furaha dadka caafimaadka qaba iyo bulshooyinka caafimaadka qaba.

Biyuhu sidoo kale waxay muhiim u yihiin dhaqaalaheena. Waxaan u baahanahay biyo wax soo saarka, beeraha, tamarta wax soo saarka, iyo kuwo kale. Shan meelood meel ka mid ah dhaqaalaha Maraykanka ayaa joogsan doona iyada oo aan la helin il biyo ah oo la isku halayn karo oo nadiif ah.

Nidaamyo ayaa jira si ay ku siiyaan biyo nadiif ah oo la cabbo. Gobolka Minnesota iyo nidaamyada biyaha maxalliga ahi waxay ka shaqeeyaan ilaalinta ilaha biyaha la cabbo. Tusaale ahaan, waxaanu ka shaqayn karnaa inaan xirno ceel aan la isticmaalin si aan uga hortagno wasakheynta biyaha dhulka hoostiisa. Waxaan daaweynaa biyaha si aan uga saarno wasakhooyinka waxyeellada leh. Waxaana aanu samaynaa baadhitaan balaadhan si aanu u hubino badqabka biyaha la cabbo.

Wax badan ka baro halka Daaweynta Biyaha Guriga (<https://www.health.state.mn.us/communities/environment/water/factsheet/hometreatment.html>)

Haddii aanu ogaano dhibaato, waxaanu qaadnaa tallaabo sax ah oo aanu ogeysiinno dadweynaha. Biyaha ka imaanaya nidaamka biyaha dadweynaha sida kuwaaga oo kale ayaa si aad ah loo baadhay waxaana loo habeeyey si ka dhow oo ka dhow biyaha meel kasta oo kale, oo ay ku jiraan biyaha dhalada ah.

Ilaalinta

Ilaalinta waa lama huraan, xitaa dhulka ay ku yaalaan 10,000 harooyinka ah. Tusaale ahaan, qaybo ka mid ah magaalo-madaxda, biyaha dhulka hoostiisa waxa loo isticmaalaa si ka dhaqso badan inta la beddeli karo. Qaar ka mid ah gobollada beeraha ee Minnesota ayaa ah kuwo u nugul abaarta, taas oo saameyn karta wax-soo-saarka dalagga iyo biyaha dowladda hoose.

- Waa in aan si xikmadeysan uga faa'ideysano biyaheena. Hoos waxaa ku qoran qaar ka mid ah talooyin kaa caawinaya adiga iyo qoyskaaga inaad kaydisaan - oo aad lacag ku badbaadiso habka.
- Hagaaji musqulaha biyaha ku shaqeeya—waxay lumin karaan boqollaal gallaan oo biyo ah.
- Demi qasabadda markaad xiiranayso ama cadayanayso.
- Shaawarka isticmaal halkii aad ka qubaysan lahayd. Shaawarka waxa la isticmaala biyo ka badan marka loo eego saxanka qubayska, celcelis ahaan.
- Keliya dhaq culeys buuxa oo dhar-dhaqis ah oo dhig mashiinka dharka heerka saxda ah ee biyaha.
- Kaliya shid mashiinka weelka dhaqa marka ay buuxsanto.
- Isticmaal qalabka biyaha ku fiican (ka raadi calaamadda WaterSense).
- Isticmaal qaabaynta biyaha u fiican, sida dhirta waddaniga ah.
- Markaad waraabiso dayrkaada, u waraabi si tartiib ah, qoto dheer, iyo in ka yar si joogto ah. Waraabi subaxdii hore iyo dhulka u dhow.
- Wax badan ka baro:

Minnesota Pollution Control Agency's Conserving Water webpage (<https://www.pca.state.mn.us/living-green/conserving-water>)

U.S. Environmental Protection Agency's WaterSense webpage (<https://www.epa.gov/watersense>)

Waad Kahortaggi Kartaa Wasakhowga

Qaar badan oo ka mid ah hawlaheenna maalinlaha ah waxay gacan ka geystaan wasakheynta biyaha sare ee Minnesota iyo biyaha dhulka

hoostiisa. Waxaad gacan ka geysan kartaa ilaalinta ilahan biyaha la cabbo adiga oo qaadaya tallaabooyinka soo socda:

Cawska iyo hantida:

- Xaddid isticmaalka sunta beeraha, sunta cayayaanka, iyo bacrimiyayaasha yaal gurigaaga.
- Ku hay ciidda meel leh dhir, caws, ama dhagaxyo.
- Ku dabool meelaha wasakhda ah ee ku-meel-gaadhka ah ee joonyado taraar ah.
- Caleemaha iyo cawska ka ilaali waddooyinka iyo dariiqyada.
- Dayactir nidaamyada qashin-qubka, ceelasha gaarka loo leeyahay, iyo haamaha kaydinta si aad uga hortagto in ay dilaacan. Xidh ilaha aan la isticmaalin.

Dawooyinka dhacay: Waligaa ha ku shubin dawooyinka aan la rabin ama waqtigoodu dhacay musqusha ama saxanka. Had iyo jeer gee meel qashinka lagu tuuro ama goobta lagu rido daawada lagu qoray. Macluumaad dheeraad ah ayaa laga helayaa halka Maaraynta dawooyinka aan la rabin (www.pca.state.mn.us/living-green/managing-unwanted-medications)

Walxaha halista ah: Walxaha halista ah ee lagu keydiyo bakhaarada sida rinjiga, baytariyada, sunta beeraha, sunta cayayaanka, iyo kiimikooyinka barkadda. Ku tuur meel fiican oo qashinka qubka ah ama munaasibad qashin-qub. Ha ku daadin biyo-mareennada duufaannada, ha ku degin ama ha dul marin dhulkaaga. Wax badan ka baro halka:

Ka ilaali walxaha halista qashinka (<http://www.pca.state.mn.us/featured/keep-hazardous-waste-out-garbage>).

Wasakhda xayawaanka: Ka soo qaad xayawaankaaga oo ku rid qashin qubka.

Qashinka: Xidh bacaha qashinka oo ka ilaali qashinka wadada.

Saaridda barafka qaboobaha: Kiimikada loo isticmaalo in lagu jebiyo barafka waxaa loo yaqaan baraf burburiyayaal (deicers) ama baraf kahrotagayal (anti-icers). Waxay waxyeello u geysan karaan deegaanka, waxay jarjaraan waddooyinka iyo dariiqyada waxayna waxyeello u geystaan dhirta, xayawaanka rabaayada ah iyo aadanaha. Had iyo jeer marka hore isticmaal majarafad, kadibna kaliya si khafiif ah u mari deicerka/ani-icerka haddii loo baahdo. Wax badan ka baro Saarista Barafka: U samee si ka wanaagsan, ka raqiisan oo wasakh-la'aan ah (<https://www.Snow Removal: U samee si ka wanaagsan, ka raqiisan oo wasakh-la'aan ah! | Minnesota Pollution Control Agency state.mn.us>)

Isha ku hay dareerayaasha baabuurka iyo mashiinka: Dahaadh ama dayactir wixii dareere ah ee ku daadanaya waddooyinka iyo biyo mareennada duufaannada. U qaad saliidda mashiinka ama dareere kale oo la isticmaalo goobta xaafadda ee la dhigo.

Noqo udoodaha biyaha: Faafi ereyga; ka qaybqaado. Waxaa jira kooxo iyo shakhsiyaad badan oo ka shaqeeya ilaalinta biyaha guud ahaan Minnesota oo dhan.

